

Peuteropvang Siemenotje

Maakt je groot

VEILIGHEID & GEZONDHEID BELEID
PEUTEROPVANG SIEMENOTJE

V.0.3

Inhoudsopgave

1. Introductie	3
2. Visie Siemenotje ten aanzien van veiligheid	3
3. Grote risico's	4
3.1 Fysieke veiligheid	4
3.1.1 Vallen van hoogte (binnen)	4
Vallen van de aankleedtafel	4
Gymzaal	5
3.1.2 Vallen van hoogte (buiten)	5
Buitenruimte locatie Buitenspel	5
Klimbos	5
3.1.3 Verslikking en verstikking	6
3.1.4 Vergiftiging	6
3.1.5 Verbranding	7
3.1.6 Verdrinking	7
3.1.7 Handelswijze na calamiteit fysieke veiligheid	7
3.2 Sociale veiligheid	8
3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag	8
3.2.2 Kindermishandeling	9
3.2.3 Vermissing	9
3.2.4 Achterwacht	10
3.2.5 Transparantie van de ruimten	10
3.2.6 Handelswijze na calamiteit sociale veiligheid	10
3.2.7 Privacy	11
4. Omgang met kleine risico's	12
4.1 Veiligheidsronde	12
4.2 Vier ogen principe	13
4.4 Loose parts	13
4.5 Huishoudelijk medewerkers	13
5. Risico-inventarisatie	14
6. Beleidscyclus	14
6.1 Plan van aanpak	15
6.2 Evaluatie	15
7. EHBO	15
8. Communicatie en afstemming	16
8.1 Intern	16
8.2 Extern	16
9. Verwijzingen protocollen	16

1. Introductie

Veiligheid en gezondheid vormt binnen Siemenotje een belangrijke basis van de opvang. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

2. Visie Siemenotje ten aanzien van veiligheid

Siemenotje biedt aan ieder kind veilige, liefdevolle en ontwikkelingsgerichte opvang. Zo kan het kind groeien en ontwikkelen tot een zelfstandig individu met respect voor zichzelf, de ander, dier en omgeving.

Een van de grootste randvoorwaarden waardoor Peuteropvang Siemenotje dit kan doen is het werken met kleine groepen en altijd twee pedagogisch medewerkers op de groep. Dit geeft ruimte om gericht en met volle aandacht bij het kind te zijn. De groepsruimte is afgestemd op een huiselijke sfeer en daarom ingericht met o.a. een eigen keuken.

Een belangrijk deel van de activiteiten bestaat uit gerichte (VE) activiteiten om op die wijze kinderen actief te laten bezig zijn en aan te sluiten bij hun persoonlijke doelen die uit het handelingsplan voortkomen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles zonder dat hun eigen ontdekking vaardigheden die erg belangrijk zijn voor de ontwikkeling van een kind hierin geremd worden.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risico competenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het'. Daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot de onafhankelijkheid en het zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor het doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle spelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en materialen, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Deze afspraken staan beschreven in de protocollen die als werkbeschrijving fungeren op de werkvloer.

Kinderen zijn én kwetsbaar én veerkrachtig!

3. Grote risico's

We benoemen de belangrijkste grote risico's die op onze locaties kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

De hieronder beschreven risico's en maatregelen worden spelenderwijs en tijdens het dagritme uitgelegd aan de kinderen. Op deze manier streven we ernaar dat er een veilig klimaat heerst binnen Siemenotje, waarbij de kinderen wordt aangeleerd wat de gevaren kunnen zijn.

Binnen Siemenotje hebben we 2 soorten protocollen ontwikkeld: preventie protocollen en "hoe te handelen" protocollen. De preventie protocollen zijn ontwikkeld in het kader van het beperken van risico's. De "hoe te handelen" protocollen zijn ontwikkeld wanneer er onverhoopt toch een voorval plaatsvindt. Voor alle protocollen op het gebied van veiligheid verwijzen we naar hoofdstuk 9.

De percepties van risico's kunnen verschillen, maar we kunnen overeenstemming bereiken over wat een acceptabel risico is in het spel.

3.1 Fysieke veiligheid

De ruimte en mogelijkheden van het buitenspeelsterrein zijn veelvuldig. Het terrein is afgesloten met een hek dat voorzien is van een kindveilige sluiting. Siemenotje wil er graag voor zorgen dat de speelomgeving van de kinderen wat betreft accommodatie, inrichting, materialen en hygiëne veilig en gezond zijn.

Op de locatie van Siemenotje:

- beschikken kinderen over voldoende speel- en werkruimte binnen en buiten;
- wordt er jaarlijks geoefend volgens het ontruimingsplan;

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Vallen van hoogte
- Verstikking
- Vergiftiging
- Verbranding
- Verdrinking

3.1.1 Vallen van hoogte (binnen)

Kinderen experimenteren en klimmen graag. Vanuit het risicovol spelen begeleidt Siemenotje kinderen in hun spel om dit op een ontdekkende, maar veilige manier te doen. In de ruimtes waar Peuteropvang Siemenotje gebruik van maakt is er binnen weinig tot geen valgevaar. Er zijn duidelijke regels rondom het niet klimmen op tafels en kinderen zijn hiervan op de hoogte.

Vallen van de aankleedtafel

De pedagogisch medewerker blijft altijd bij het kind direct naast de aankleedtafel staan en zorgt voor de start van de verschoning dat alle benodigde materialen binnen handbereik staan.

Gymzaal

Siemenotje kan gebruik maken van de gymzaal in de Tienvoet. Standaard wordt geen gebruik gemaakt van de grote gymtoestellen. Enkel de medewerkers die, door het volgen van een

gerelateerde opleiding, bevoegd zijn om turntoestellen te gebruiken zullen gebruik maken van de grotere toestellen. Zij zijn opgeleid om bij het aanbieden van grotere hoogte de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen op de juiste plekken. Denk hierbij aan o.a. dunne/ dikke matten. Medewerkers zonder sport gerelateerde opleiding zullen het aanbod in de sporthal beperken tot matten, hoepels, banken, pionnen, ballen, pittenkussens en overig klein materiaal waarbij de hoogte niet tot nauwelijks wordt opgezocht.

3.1.2 Vallen van hoogte (buiten)

Voor het buiten spelen heeft Siemenotje een protocol "Buiten spelen" ontwikkeld. Hierin staat vermeld wat onze werkwijze is tijdens het buiten spelen, hoe de pedagogisch medewerkers kunnen begeleiden en ondersteuning kunnen geven aan het ontdekkende spel van kinderen.

De buitenruimte is afgezet met een hek van 1.20 m hoog dat voorzien is van een kindveilig slot. Buitenspelen gebeurt alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Kinderen wordt geleerd dat klimmen op het hek niet tot de mogelijkheden van hun spel behoort. De buitenruimte van de Tienvoet is gevuld met loose parts (zie hoofdstuk 4.1). Er zijn risicovolle spelmaterialen te vinden zoals: pallets, pvc buizen, grote plantenbakken, rollerbuizen. Kinderen worden attent gemaakt op de mogelijke risico's van de materialen en wanneer ongewenst spel tot stand komt, wordt dit met de kinderen besproken en worden de kaders waarin het materiaal wel gebruikt mag worden herhaald. Voor alle materialen geldt dat deze worden gecontroleerd voor gebruik en dat scherpe punten en randen worden verwijderd.

Buitenruimte locatie Buitenspel

De buitenruimte van locatie Buitenspel voelt door de voetbalvelden groots aan en worden alleen bezocht onder nauw toezicht van een pedagogisch medewerker. De locatie wordt door een parkeerterrein gescheiden van een doorgaande weg en op het terrein zelf, bij de achterste velden, bevindt zich een sloot. Kinderen worden, als er een uitstapje naar deze locatie wordt gemaakt, attent gemaakt op de risico's hiervan.

De buitenruimte van Buitenspel wordt dagelijks voor gebruik gecontroleerd door het huishoudelijk team op grote en kleine risico's. Buitenspelen gebeurt alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Klimbos

Achter het hoofdveld op locatie Buitenspel heeft BSO Siemenotje een klimbos. In dit bos worden door de grotere kinderen van de BSO hutten gemaakt en kunnen kinderen klimmen op hoogte. De kinderen van de peutergroep gaan daar nauwelijks spelen. Mocht het wel voorkomen, dan gaan ze daarheen om een specifiek spel op de (bos)grond te spelen en maken ze geen gebruik van het klimbos.

In bepaalde seizoenen is de toegankelijkheid tot de volkstuinen via het bosje vrijer toegankelijk. Dit komt omdat de braamstruiken dan nog niet in bloei staan en er vooral kale struiken/bomen als afscheiding dienen tussen de twee percelen. Ten tijde van deze seizoenen vergt dit meer oplettendheid en uitleg van de pedagogisch medewerkers, aangezien de volkstuinen niet zijn ingericht als kindvriendelijke speelomgeving. Zo zijn er geldende afspraken met de kinderen dat ze in het bosje moeten blijven en niet over de heuvel naar de volkstuinen mogen. De pedagogisch medewerkers checken nog regelmatig de aanwezigheid van alle kinderen.

Deze afspraken worden iedere keer opnieuw benoemd door de pedagogisch medewerkers, waardoor deze bij de kinderen ook onder de aandacht blijven.

De tijdelijke meer open verbinding naar de volkstuinen wordt, met de geldende preventieve maatregelen, gezien als een aanvaardbaar risico.

3.1.3 Verslikking en verstikking

Voedsel veroorzaakt de meeste verslikking ongevallen. Alles wat rond en glad is, zoals druiven en cherrytomaten, worden daarom altijd gesneden. Zachte dingen kunnen vervormen en de luchtpijp afsluiten. Halveer deze tot het kind 4 jaar is, vanaf die leeftijd kunnen ze gecontroleerd slikken. Ook voedingswaren zoals knakworsten etc. die even groot zijn als de luchtpijp, zacht zijn en kunnen vervormen.

Er zit minimaal één pedagogisch medewerker aan tafel tijdens een eetmoment. Kinderen zitten op een juiste manier aan tafel in een passend zitje en als zij zelfstandig kunnen zitten en groot genoeg zijn, op de houten bank die aan de tafel geschoven kan worden. De kinderen krijgen enkel verantwoorde voeding aangeboden, passend bij hun leeftijd en vaardigheden. Er wordt de kinderen geleerd om rustig aan tafel te zitten en het eten goed te kauwen.

Speelgoed voor kinderen onder de 3 jaar is zo gemaakt dat het niet kan worden ingeslikt, daarom hebben we bij Siemenotje zoveel mogelijk leeftijdsgerelateerd speelgoed op de groepen. Losse deeltjes van voorwerpen worden gelijk gescheiden, kapot speelgoed wordt ter reparatie naar het magazijn gebracht.

Aangezien de peutergroep het lokaal deelt met kinderen van 4-6 jaar wordt er extra alert omgegaan met gepast materiaal en speelgoed. Er zijn in het lokaal kasten beschikbaar die kunnen worden afgesloten of hoog buiten bereik van de kleine kinderen staan. Geldende afspraken zijn dat kleine of ongepaste materialen voor de leeftijd van 2-4 jaar hoog worden opgeborgen. Hierdoor moeten de kinderen ernaar vragen vooraleer ze de (knutsel)materialen mogen gebruiken. Vervolgens wordt dit alleen onder toezicht van een volwassene gebruikt.

Voor verstikking tijdens (rollen)spel maken we kinderen attent op risico's zoals het omdoen van koordjes, touwen of riempjes rondom de nek. Ook is een afspraak met de kinderen om geen kussens, dekens en zakken over elkaars hoofd te doen.

3.1.4 Vergiftiging

Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke en/ of giftige stoffen worden zorgvuldig opgeborgen. Schoonmaakmiddelen zijn altijd buiten bereik van kinderen hoog of in een aparte afgesloten ruimte opgeborgen. Giftige materialen zoals spuitbussen of nagellakremover staan hoog of in een afgesloten magazijn. Kinderen mogen, afhankelijk van leeftijd, zelfstandig leren werken met kindvriendelijke verf en lijm.

Tassen

Tassen van pedagogisch medewerkers met medicatie of sigaretten zijn opgeborgen in afgesloten kluisjes waardoor deze niet toegankelijk zijn voor kinderen.

Medicijnen van kinderen

Medicijnen van kinderen zitten in een afgesloten doos en worden bewaard in een hoge keukenkast waar de kinderen niet bij kunnen.

Voedselvergiftiging

Voor het voorkomen van voedselvergiftiging wordt voedsel klaargemaakt in een schone omgeving met schoon keukengerei en schone handen. Het eten wordt geserveerd met schoon servies en bestek. Verder wordt de verspreiding van ziektekiemen door bedorven voedsel geminimaliseerd, doordat er gewerkt wordt volgens de richtlijnen van het Protocol Voeding bereiden, eten en bewaren. Dit protocol valt onder de protocollen van Gezondheid.

3.1.5 Verbranding

Hete warmtebronnen

Tijdens kook/ bak activiteiten kan de oven of kookplaat gebruikt worden. Het voorbereiden kan in samenwerking met de kinderen, het koken of bakken zelf gebeurt altijd door volwassenen zonder dat de kinderen in de keuken aanwezig zijn. Lucifers/ aanstekers zijn in een hoge keukenkast opgeborgen en buiten het bereik van kinderen.

Het strijkijzer wordt alleen door een volwassene gebruikt in een afgescheiden ruimte. Als het strijkijzer onbeheerd uitstaat maar nog warm is van het gebruik is ten allen tijde de deur van de ruimte dicht.

Kinderen mogen alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker of een huishoudelijk medewerker een keuken in.

Hete dranken/ vloeistoffen

Personeel laat hete dranken zoals thee en koffie buiten bereik van kinderen staan en drinkt deze pas als het lauw is of lengt de thee aan met koud water. Hete dranken worden genuttigd uit de buurt van kinderen en niet meegenomen naar de centrale speelhal of buiten. De waterkoker staat achter op het aanrecht.

Kinderen krijgen alleen lauwarme thee aangeboden en drinken deze zittend aan tafel.

Wanneer soep wordt geserveerd, verlaat deze niet heet de keuken en wordt deze warm aangeboden aan kinderen. Kinderen worden attent gemaakt op blazen en voorproeven van de soep alvorens hapjes te nemen.

De wastafel waar kinderen hun handen wassen geeft uitsluitend koud water.

Vuur

Er is een rookverbod voor pedagogisch medewerkers op en rondom het terrein van het KDV.

We streven ernaar om vrijwel alle medewerkers BHV en EHBO te scholen, waarvan er is altijd minimaal één BHV geschoolde medewerker aanwezig in het pand tijdens openingstijden. De noodverlichting wordt jaarlijks gecontroleerd en de ventilatie en lampen worden vrijgehouden van versiering. Daarnaast blijven de vluchtwegen en nooddeuren vrij van voorwerpen.

Zonverbranding

Om zonverbranding tegen te gaan wordt gewerkt met het protocol Buitenspelen en zonbescherming. Kinderen spelen op gepaste tijden buiten, worden regelmatig ingesmeerd met zonnebrand en krijgen waar nodig hoofdbescherming.

3.1.6 Verdrinking

Zwembadje

Wanneer de kindjes met water spelen of in een badje gaan, gebeurt dit altijd in aanwezigheid en onder toezicht van een medewerker. De leidsters van de groep zijn zo dichtbij, dat zij de kindjes altijd kunnen aanraken of ondersteunen indien nodig. Badjes worden gevuld met slechts een laagje water van een paar centimeter.

Waterkant

Kinderen mogen alleen onder begeleiding en op ruime afstand bij een waterkant komen.

3.1.7 Handelsewijze na calamiteit fysieke veiligheid

Er wordt van onze medewerkers verwacht dat minimaal onderstaande stappen worden nageleefd bij een calamiteit in de beschreven volgorde.

1. Verleen de eerste hulp waar de situatie om vraagt
2. Stel bij de eerste mogelijkheid de directie op de hoogte van de calamiteit
3. Stel ouders op de hoogte van de calamiteit (overleg met de directie wie dit doet)
4. Vul een ongevallen registratie in
5. Verleen nazorg aan ouders door contact te houden;
  - hebben ouders nog vragen?

- hoe hebben ze de afhandeling van de calamiteit ervaren?
  - hoe verloopt de eventuele genezing?
  - kan het KDV nog iets betekenen?
6. Stel je directe collega's op de hoogte van de calamiteit
  7. Bespreek de calamiteit na met de directie en directe collega('s) in de eerstvolgende kindbespreking.

3.2 Sociale veiligheid

Binnen Siemenotje creëren we een cultuur waarin het geven van feedback, zowel positief als opbouwend, geaccepteerd is. Wij stimuleren het aanspreken op gedrag.

Siemenotje heeft een aandachtsfunctionaris waarbij melding kan worden gemaakt van vermoeden van (seksueel) misbruik.

Siemenotje raadpleegt Veilig Thuis ter ondersteuning, voor advies of voor het melden van huiselijk geweld of kindermishandeling. Hiervoor volgen wij de landelijk geldende Meldcode.

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag
- Kindermishandeling
- Vermissing

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid moet daarom worden beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele-, fysieke- als psychische grensoverschrijdingen.

We hebben de volgende preventieve maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen:

- Tijdens het pedagogisch overleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De leidinggevenden binnen onze organisaties stimuleren een open aanspreekcultuur. Zij stellen pedagogisch medewerkers en huishoudelijk medewerkers in staat gesprekken met elkaar, het management en ouders aan te gaan.
- In 2020 heeft ruim de helft van het personeel cursus meldcode gevolgd en alle pedagogisch medewerkers zijn bekend met Veilig Thuis.
- Binnen Siemenotje wordt de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling nageleefd. (zie protocol meldcode)
- Binnen het KDV worden de normen en waarden opgenomen, welke terug te vinden zijn in het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers. De kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan, waarbij er respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat ze als niet prettig ervaren.
- We willen kinderen leren dat de eigen persoonlijke grenzen gerespecteerd moeten worden door de ander en willen hen helpen om dit op een juiste manier aan te geven wanneer zij dit niet ervaren.
- Binnen Siemenotje heeft iedereen zich ingeschreven in een personenregister. Op deze manier kan de overheid mensen continu screenen. Het doel is een veilige kinderopvang.

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- Er wordt gewerkt met het vier-ogen principe op het KDV
- Het gebouw is transparant en met veel lage ramen ingericht, waardoor er altijd iemand kan meekijken.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als er een vermoeden is van grensoverschrijdend gedrag. (protocol Grensoverschrijdend gedrag)
- Er is een meldcode huiselijk geweld dat ingezet wordt bij een vermoeden van kindermishandeling. (Protocol Meldcode)
- Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.
- Alle groepen van het KDV hebben de Meldcode-app op de I -pad staan.

Wanneer sprake dreigt van (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag vanuit een medewerker ondernemen we de volgende stappen:

1. Raadpleeg het protocol 'Meldcode' op de protocollenlink
2. Volg de stappen zoals beschreven is bij hoofdstuk: 'Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind'
  - a. Raadpleeg de signalenlijsten in bijlage 1, 2 en 3 uit de handleiding;
  - b. Registreer dat wat is waargenomen;
  - c. Leg het signaal **direct** neer bij de houder

3.2.2 Kindermishandeling

Bij een vermoeden van kindermishandeling volgen wij de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, welke 2x per jaar in de beleidsvergadering wordt besproken. Alle medewerkers zijn op de hoogte van het bestaan van de meldcode en de inhoud ervan en kunnen er naar handelen. Medewerkers zijn naast het hanteren van de meldcode op de hoogte van de meldplicht. De aandachtsfunctionaris is het aanspreekpunt binnen de organisatie mochten er vragen zijn over de meldcode en het protocol. Dit aanspreekpunt is Mitchell Schouten.

3.2.3 Vermissing

We proberen de gevaren van een vermissing zo veel mogelijk te beperken door voldoende pedagogisch en huishoudelijk medewerkers in te zetten, hekken en deuren altijd te sluiten en een streng deurbeleid na te leven. Bij vermissing van een kind treedt het protocol Vermissing in werking.

Uitstapjes

Wanneer een groep op uitstapje gaat, wordt een aantal voorzorgsmaatregelen genomen. Denk hierbij aan het meenemen van een uitstapjes-telefoon, extra begeleiding wanneer nodig, het regelmatig tellen van de aanwezige kinderen en het vooraf maken van een foto van alle kinderen. De gevaren van een vermissing worden zoveel mogelijk beperkt door te werken volgens Protocol Uitstapjes.

Gebruik presentielijsten en afmelden door ouders

Siemenotje gebruikt digitale presentielijsten waarop aanwezigheid en (tijdelijke) afwezigheid van kinderen wordt geregistreerd. Dit gebeurt gelijk bij binnenkomst op de groep. N.a.v. de actuele presentielijst wordt gecontroleerd of alle kinderen nog aanwezig zijn. Wanneer ouders kinderen ophalen is het nodig dat zij zich melden bij één van de pedagogisch medewerkers alvorens ze mee te nemen naar huis. Dit om een vals voorval van vermissing te voorkomen.

Buiten spelen

Voordat de kinderen gaan buiten spelen worden de hekken eerst gecontroleerd voordat de kinderen naar buiten kunnen. Daarnaast is de buitenruimte voorzien van een volgens de normen

goedgekeurd hek, waarbij de poort altijd dicht is i.v.m. weglopen. Mochten er spelmaterialen aan de andere kan van het hek belanden, dan pakken de pedagogisch medewerkers dit. Voor alle regels rondom buiten spelen verwijzen we naar Protocol Buitenspelen en zonbescherming.

Ophalen derden

Kinderen die door anderen worden opgehaald dan ouders moeten zich altijd legitimeren bij het ophalen van een kind. Vooraf kunnen ouders een "Ophalen derden" formulier invullen, waardoor er een vaste derde persoon kan zijn om het kind te komen halen zonder zich op het moment zelf te legitimeren. Is dit niet het geval dan worden de ouders gebeld voor bevestiging voor een kind wordt meegegeven, tenzij de pedagogisch medewerker hier reeds van op de hoogte is.

3.2.4 Achterwacht

Bij de opvang van meer dan drie aanwezige kinderen door maar één medewerker moet een achterwachting worden getroffen. Een achterwacht dient telefonisch bereikbaar te zijn tijdens opvangtijden en binnen vijftien minuten aanwezig te zijn op de locatie indien opgeroepen. Voor de pedagogisch medewerker die aan het werk is, is het duidelijk wie gebeld kan worden ter ondersteuning:

- KDV; deze locatie is op 4 minuten afstand van de Tienvoet locatie en altijd genoeg aanwezigheid van medewerkers die als achterwacht kunnen dienen.
- Management; bevoegd om als pedagogisch medewerker te fungeren en woonachtig op een aantal minuten van de Tienvoet locatie.

Voor uitgebreidere uitleg over de achterwachting bij Siemenotje kan het pedagogisch beleidsplan worden geraadpleegd. Doordat dit duidelijk beschreven en bekend is bij alle medewerkers kan er snel en adequaat gehandeld worden tijdens calamiteiten.

3.2.5 Transparantie van de ruimten

- Pedagogisch, huishoudelijk en kantoor medewerkers lopen regelmatig elkaars ruimten binnen, waardoor er altijd onverwacht controle is.
- Ouders lopen tijdens de breng- en haaltijden ook binnen zonder aankondiging, waardoor ook hierdoor veel meegekeken kan worden tijdens het pedagogisch handelen.
- Locatie de Tienvoet is onoverzichtelijk ingedeeld, waardoor het niet de transparantie biedt die Siemenotje gewend is. Daarnaast is het een publiek gebouw en ligt het toiletgedeelte in een gedeelde ruimte. Dit vergt meer controle en begeleiding van de aanwezige pedagogisch medewerkers.

3.2.6 Handwijze na calamiteit sociale veiligheid

Er wordt van onze medewerkers verwacht dat minimaal onderstaande stappen worden nageleefd bij een calamiteit in de beschreven volgorde.

1. Raadpleeg het protocol passen bij de situatie en volg deze op
2. Stel bij de eerste mogelijkheid de directie op de hoogte van de calamiteit
3. Stel ouders op de hoogte van de calamiteit (overleg met de directie wie dit doet)
4. Overleg met de directie of een ongevallenregistratie wenselijk is
5. Verleen nazorg aan ouders door contact te houden;
  - a. hebben ouders nog vragen?
  - b. hoe hebben ze de afhandeling van de calamiteit ervaren?
  - c. hoe verloopt de eventuele genezing?
  - d. kan het KDV nog iets betekenen?
6. Stel je directe collega's op de hoogte van de calamiteit
7. Bespreek de calamiteit na met de directie en directe collega('s) in de eerstvolgende kindbespreking.

3.2.7 Privacy

Siemenotje gaat zorgvuldig om met de privacy van de kinderen en diens ouders/verzorgers. Het privacybeleid is inzichtelijk op de website.

De pedagogisch medewerkers hebben geen privé- telefoons op de groepen. Foto's en filmpjes worden alleen gemaakt met de iPad van de groep of een camera meegegeven vanuit huis (bijvoorbeeld bij een verjaardag). Ouders geven bij de start van de opvang wel of geen toestemming om foto- of filmmateriaal te gebruiken van hun kind. Hierin zijn gradaties aangegeven, denk hierbij aan Konnect, nieuwsbrief, schriftjes, social media.

4. Omgang met kleine risico's

Binnen Siemenotje kunnen we kinderen leren omgaan met diverse kleine risico's; kinderen leren de context van afspraken in relatie tot het risico begrijpen. Met de kinderen maken we afspraken om grote risico's te voorkomen. Zoals al eerder beschreven is, is het nemen van risico's een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren.

Kortom; we beschermen de kinderen zo goed mogelijk tegen grote risico's en aanvaarden de kleine risico's die nodig zijn voor een kind om zich te ontwikkelen.

Kinderen kunnen groeien als ze hun grenzen verkennen en verleggen binnen hun spel.

Daarom aanvaarden wij in onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren we ze hier op een juiste manier mee om te gaan. De kinderen krijgen op deze manier de ruimte om zelf in te schatten en te beslissen of ze het risico aangaan.

Om risicovolle spelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap.

De afspraken m.b.t. de veiligheid naar aanleiding van het veiligheidsbeleid worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel. Alle medewerkers zijn op de hoogte van deze afspraken rondom veiligheid, welke staan beschreven in de protocollen van de pijler Veiligheid.

Het goede doen, op het juiste moment, bij dit kind!

Voorbeelden van afspraken zijn:

- Er is te allen tijde toezicht op de groepen. De kinderen zijn nooit alleen.
- Kinderen mogen alleen onder toezicht achter de klapdeuren of in de keuken komen, de juffen houden hier toezicht op en de kinderen zijn hier van op de hoogte.
- Er is minimaal één medewerker aanwezig die getraind is op fysieke veiligheid door het volgen van de scholing kinder- EHBO, reanimatie en bedrijfshulpverlening. Het streven is om zoveel mogelijk medewerkers te scholen.
- Er is **altijd** een leid(st)er aanwezig bij het buiten spelen.
- Alle deuren zijn voorzien van afdekstrips bij de deurposten en hoge grepen.
- De medewerkers zijn gericht op veilig gedrag maar zorgen daarnaast voor uitdagende leermomenten.
- In geval van een uitstapje benoemen de leidsters bij herhaling aan de kinderen de afspraken die dan gelden. Bij uitstapjes worden de kinderen ook meerdere malen geteld. In ieder geval bij vertrek, bij aankomst op de locatie en bij vertrek van de locatie.
- Er is speciale aandacht bij situaties die afwijken van de dagelijkse gang van zaken op het KDV. Bijvoorbeeld bij drukte tijdens een feestdag. Leidsters zijn dan alert op de verhoogde kans op incidenten.
- Jassen worden aan de kapstok gehangen en schoenen aan de kant gezet.
- Dingen op het prikbord worden hoog opgehangen, zodat dit buiten het bereik is van de kinderen. Op deze manier kunnen de kinderen ernaar kijken, maar niet aankomen.
- De rest van de afspraken zijn te vinden in de protocollen onder de pijler Veiligheid.

4.1 Veiligheidsronde

Elke ochtend, voordat de peutergroep start, wordt er een veiligheidsronde gemaakt in het lokaal door een (pedagogisch of huishoudelijk) medewerker. Hierbij wordt er gecheckt op kleine of gevaarlijke voorwerpen. Denk hierbij o.a. aan scharen, pompons, punaises, loszittend klein materiaal. Indien er losse kleine materialen worden gevonden, worden deze meteen opgeborgen

of weggegooid. Indien er gebreken worden opgemerkt, wordt het defecte materiaal meteen uit het lokaal verwijderd.

4.2 Vier ogen principe

Op de dagopvang (0-4 jaar) is het wettelijk verplicht het vier- ogen principe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Het doel van het vier- ogen principe is dat er veilig toezicht is op de kinderen. Het houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of moet kunnen meeluisteren. Bij de invulling van het vier-ogen principe wordt rekening gehouden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin een medewerker alleen op de groep is. Maatregelen hiervoor zijn het bevorderen van een open werkklimaat (aanspreekcultuur). En er zijn in de groepsruimte ook meerdere grote ramen, waardoor er altijd iemand mee/ naar binnen kan kijken.

Voor de peutergroep geldt dat er een aantal momenten zijn waarop de pedagogisch medewerker zonder een directe collega werkt. Bijvoorbeeld bij een toilet- of verschoonmoment. De huishoudelijk medewerkers lopen een aantal keer per ochtend de ruimtes binnen om hun (schoonmaak)taken uit te voeren. Daarnaast wordt de voorraad aangevuld en boodschappen ingeruimd. Deze momenten zijn random en daardoor onvoorspelbaar.

Ook het kantoorpersoneel komt onaangekondigd langs voor overleg of dingen af te geven.

Als er een toilet- of verschoonmoment plaatsvindt, blijft de deur van de groep open. Op deze manier kan er contact gehouden worden tussen de medewerkers, zijn ze op gehooraafstand en blijft het laagdrempelig om bij elkaar naar binnen te lopen.

Ongeacht het ratio wordt er met twee pedagogisch medewerkers gewerkt op de groep. Dus ook als er wettelijk eigenlijk maar één medewerker vereist is, zullen er twee medewerkers op de groep werken om het vier- ogen principe te waarborgen.

4.4 Kleine aanvaardbare risico's

4.4.1 Loose parts

Zoals al eerder benoemd spelen we bij Siemenotje vooral met loose parts. Kort gezegd zijn dat veelzijdige materialen die niet op één vaste manier gebruikt worden, maar op oneindig veel manieren mee gespeeld kan worden. Het stimuleert creativiteit en het zoeken naar nieuwe mogelijkheden. Denk aan materialen als: keien, takken, linten, ringen, wasspelden, buizen, plankjes, lepels, etc.

Bij het spelen met losse stukjes is geen goed of fout. Dit stimuleert het zelfvertrouwen, aangezien kinderen zelf hun uitdagingen bepalen aansluitend bij hun ontwikkelingsniveau.

Voor een uitgebreidere uitleg over de theorie 'loose parts' kan het pedagogisch beleidsplan worden geraadpleegd.

Het risico van risicovol spelen binnen 'loose parts' zit vooral in het spelen met verschillende materialen, zoals autobanden, pvc buizen, golfplaat. De materialen worden nagekeken, op bijvoorbeeld splinters, voordat er mee gespeeld wordt om zoveel mogelijk risico's al te verkleinen. Daarnaast wordt er ook naar de leeftijd en vaardigheden van de kinderen gekeken i.c.m. de aangeboden materialen.

4.4.2 Stenen (speel)servies

Op een aantal groepen wordt stenen servies aangeboden aan de kinderen. Drinken en eten uit stenen servies bevordert de zelfstandigheid en laat de kinderen bewust omgaan met materialen. Bekers vallen minder snel om en áls er een bord of beker kapot valt, zien we dit als een leermoment die we het kind kunnen aanbieden. We zien dit als een aanvaardbaar risico die we graag nemen.

Daarnaast is er ook stenen speel servies aanwezig. Kinderen worden alert gemaakt op de eigenschappen van steen en daardoor ook de risico's die eraan vasthangen. Ongelukjes of scherven die hieruit voortkomen zien we als een aanvaardbaar risico.

4.5 Huishoudelijk medewerkers

Siemenotje heeft een team van huishoudelijk medewerkers. Naast de ondersteunende functie die zij hebben, vervullen zij ook een ander doel. De huishoudelijk medewerkers worden niet meegerekend in het BKR (beroepskracht-kind ratio) en zijn daardoor extra ogen in de praktijksituatie. Dit werkt risicoverlagend, omdat zij soms net de handen en ogen kunnen zijn als de pedagogisch medewerker niet dichtbij genoeg is. Vanuit hun rol als volwassene en, net als de pedagogisch medewerkers EHAK (Eerst Hulp Aan Kinderen) en BHV (Bedrijfshulpverlening) geschoold, kunnen zij kinderen wijzen op risico's, sturen waar nodig of de pedagogisch medewerkers op de hoogte stellen van een risicovolle situatie.

5. Risico-inventarisatie

Bij het exploiteren van een kinderdagverblijf zijn er bepaalde eisen opgesteld over veiligheid en gezondheid. De brandweer en GGD controleren mede of wij de voorschriften naleven.

Aan de hand van de huidige situatie van Siemenotje zijn de risico's op alle locaties in kaart gebracht. De belangrijkste risico's staan beschreven in dit beleidsstuk. De medewerkers zijn op de hoogte van de risico's en de aanpak daarvan en handelen conform het plan van aanpak. Daarnaast houden we dit veiligheidsbeleid up to date en zal dit, samen met de protocollen, regelmatig onder de aandacht worden gebracht van de medewerkers. Hierover staat meer beschreven in hoofdstuk 6: Beleidscyclus.

Door te werken met protocollen, protocollen uurtjes, beleid nieuwsbrieven, afspraken en duidelijke instructies wordt er eenduidig gewerkt en bieden we een zo veilig mogelijke opvang. Daarbij registreren wij alle 'ongevallen', dus ook de kleine ongevallen. Tweemaal per jaar worden de ingevulde ongevallenregistraties geïnventariseerd tijdens de vergadering en wordt besproken of het wenselijk is om afspraken/ protocollen aan te passen en zo onze veilige opvang te optimaliseren. Deze inventarisatie en bijbehorende protocollen / documenten zijn in te zien bij de leidinggevende.

6. Beleidscyclus

- Fase 1 Voorbereidingen; de huidige versies van alle beleidsstukken en protocollen bekijken en nalopen op actualiteit.
- Fase 2 Actie; actief met medewerkers in gesprek over de aandachtspunten, zodat inzichtelijk wordt welke gebieden voor verbetering vatbaar zijn.
- Fase 3 Verbeterpunten; nagaan hoe deze verbeterpunten kunnen worden aangepakt, formuleren in een Plan van Aanpak en vervolgens uitvoeren.
- Fase 4 Evaluatie; evalueren of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering.

Het doorlopen van bovenstaande cyclus duurt gemiddeld een jaar, waarbij elke fase staat voor een kwartaal. Per jaar worden er naast elkaar 2 verschillende cycli gelopen, waarbij in elke cyclus de helft van de protocollen wordt behandeld.

	Cyclus 1	Cyclus 2
--	-----------------	-----------------

Kwartaal 1	Fase 2 (protocollen uurtje feb)	Fase 4 (protocollen uurtje feb)
Kwartaal 2	Fase 3	Fase 1
Kwartaal 3	Fase 4 (protocollen uurtje sep)	Fase 2 (protocollen uurtje sep)
Kwartaal 4	Fase 1	Fase 3

Indien er (grote) veranderingen zijn bij een locatie zal het beleid hier gelijk op aangepast worden en de medewerkers op de hoogte worden gesteld en zal dit incidenteel afwijken van de hierboven genoemde beleidscyclus.

Daarnaast verschijnen er per 2020 elke 6 weken beleids nieuwsbrieven, waarbij het beleid, de protocollen en eventuele actuele nieuwtjes m.b.t. de beleidsvoering afwisselend worden uitgelicht. Op deze manier blijft de kennis van de medewerkers up to date en worden ze herinnerd aan verschillende thema's.

Doelen → maatregelen → acties → bijstellen van beleid

6.1 Plan van aanpak

Het veiligheidsbeleid geeft inzicht in de huidige stand van zaken ten aanzien van de veiligheid binnen Siemenotje. N.a.v. de bevindingen uit de eerste twee fases worden er actiepunten in het plan van aanpak genoteerd met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren. Waar nodig wordt het veiligheidsbeleid aangepast naar de nieuwe situatie.

Risicomelding

Alle medewerkers dienen adequaat om te gaan met risico's, ongelukjes en calamiteiten. Elk risico dat gemeld wordt door een ouder/ verzorger/ medewerker/ andere externe partij wordt geregistreerd als een risicomelding. Door gemelde risico's te registreren wordt er inzichtelijk gemaakt welke risicomeldingen worden gedaan en wordt de kans op letsel en schade bij ongelukken geminimaliseerd.

De aard en aantallen van de risicomeldingen worden in februari en september besproken in de protocollen uurtjes met de medewerkers.

Een risicomelding is een melding die gemaakt wordt door iemand die een potentieel gevaar ziet en dit als zodanig gevaarlijk acht om te melden.

Een risicomelding kan gemaakt worden via het protocol 'Risicomelding' op de protocollen link. De uitgangspunten voor het maken van een risicomelding kunnen de medewerkers wederom op de protocollen link vinden via het protocol 'Risicomeldingen registratie'.

6.2 Evaluatie

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen geleid hebben tot een veiligere kinderopvang worden deze in fase 4 geëvalueerd tijdens de protocollen uurtjes. Indien een actie/maatregel een positieve verandering teweeg heeft gebracht, wordt deze opgenomen in het Veiligheidsbeleid.

7. EHBO

Het merendeel van de medewerkers bij Siemenotje zijn EHAK (Eerste Hulp Aan Kinderen) en BHV (Bedrijfs Hulp Verlening) geschoold, zowel onder de Huishoudelijk medewerkers als de Pedagogisch medewerkers. Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten tijdens openingsuren is er op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig met een geldig en geregistreerd certificaat. In de praktijk zal dit automatisch neerkomen op meerdere geschoolde medewerkers per dag en per locatie. De certificaten zijn behaald bij het NIBHV en worden jaarlijks herhaald om de certificaten geldig te houden.

Op al onze locaties staan de medewerkers klaar om de kans dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je) tot zo klein mogelijk te beperken. Preventief worden hiervoor gedragsregels en werkwijzen beschreven in onze protocollen.

8. Communicatie en afstemming

8.1 Intern

Bij kinderopvang Siemenotje vinden we het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen en zijn bij het Veiligheid en Gezondheidsbeleid. Er wordt van de pedagogisch medewerkers verwacht mee te denken in de acties om risico's zoveel mogelijk te verminderen.

Het Beleid Veiligheid en gezondheid is inzichtelijk via de website van Siemenotje. Daarnaast is het voor ouders en vrijwilligers opvraagbaar bij de directeur. Dit wordt tijdens het intakegesprek gecommuniceerd naar ouders. Stagiaires, beroepskrachten in opleiding en nieuwe medewerkers krijgen bij indiensttreding een welkomstmail toegestuurd met daarin inloggegevens van de interne protocollen link. Hier zijn naast alle protocollen ook verschillende beleidsstukken inzichtelijk, zoals het pedagogisch beleid en veiligheids- en gezondheidsbeleid. Tijdens de inwerkdagen worden nieuwe collega's actief ingewerkt op dit beleid.

De pedagogisch medewerkers kunnen te allen tijde terugvallen op de protocollen, waaronder het veiligheidsbeleid. Deze zijn te raadplegen via de protocollenlink, welke onder favorieten op de iPad staat ingesteld. Alle protocollen en bijbehorende werkinstructies waarborgen het handelen van de pedagogisch medewerkers op dit gebied. Vanuit de evaluatie worden deze protocollen bijgesteld mits dit noodzakelijk is. Tijdens de teamvergaderingen en protocollen uurtjes is het bespreken van de mogelijke veiligheidsrisico's een terugkerend vast punt.

8.2 Extern

Tijdens de intakegesprekken worden ouders ingelicht over onze beleidsstukken en worden verwezen naar de website ter inzage. Op deze manier zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid.

Via het Konnect ouderportaal berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo volledig mogelijk beantwoord. Als deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze meegenomen in onze nieuwsbrief of een Konnect bericht.

De ouderraad heeft haar advies gegeven over het Veiligheidsbeleid. Eventuele feedback wordt meegenomen en waar nodig aangepast.

9. Verwijzingen protocollen

Gezondheidsbeleid
Algemeen Veiligheid

Buitenspelen en zonbescherming
Calamiteiten

Grensoverschrijdend gedrag
Onderhoud Logboek
Ongevallen en EHBO
Ontruimingsplan KDV
Ophaalbeleid
Speelgoed
Uitstapjes
Veiligheidsbeleid
Vermissing
Bijlage 1: Hulpvragen Brandveiligheid
Bijlage 2: Hulpvragen Veilig ontdekken
Bijlage 3: Hulpvragen Veilig & gezond
gebouw en omgeving
Bijlage 4: Hulpvragen Sociale veiligheid

Overig

Meldcode Huiselijk Geweld
Ziekten info
Geneesmiddelen verstrekking
Contactmomenten met ouders
Ongevallen registratie
Uitstapjes
Ophalen derden
Overlegvormen
Voeding bereiden, eten en bewaren